

[Koch.]

ind i et stort marked. Men hvis de forhandlinger i GATT, som ministeren talte om tidligere, resulterer i det, ministeren og de andre lande venter de gør, så forsvinder tolden jo på industrivarer, og så bliver fordelene ved toldunionen mindre. Det nævnes, at vi skal tjene 2 milliarder kr. mere på landbruget, og samtidig siges det, at disse landbrugssubsidier selvfølgelig må fastfryses med den konsekvens, at den økonomiske gevinst for os på længere sigt bliver mindre.

På tilsvarende måde mener jeg at man kan rejse tvivl om en væsentlig del af de andre fordele, der nævnes, dels fordi man nok kan have sin tvivl om, hvorvidt der er tale om reelle fordele — er det virkelig en reel fordel, at de europæiske arbejdere skal flytte Europa rundt efter kapitalen? — dels fordi realiteten er den, at noget af det, der nævnes, slet ikke kan realiseres inden for rammerne af det fællesskab, der her er tale om. Jeg tænker her på miljø- og forureningsproblemerne, hvis løsning vil kræve afgørende og radikale ændringer i hele traktatgrundlaget.

Men jeg skal ikke forlænge denne diskussion, for efter min mening er det at vildlede befolkningen at fortælle, at dette er perspektivet i EF. For mig er der ingen tvivl om, at det, vi står og skal tage stilling til, er begyndelsen til en stadig tættere integration mellem de europæiske stater, som med årene eller årtierne vil udvikle sig til noget, som ligner en europæisk forbundsstat. Det er ikke noget, der vil ske pludseligt, men der er efter min mening sat en uafvendelig integrationsproces i gang, som simpelt hen ikke kan stoppes, hvis foretagendet ikke skal bryde sammen. Og det er måske en mulighed, at det bryder sammen, men skal det ikke bryde sammen, må integrationen fortsætte. Jeg vil da egentlig også sige, at skal vi diskutere det europæiske fællesmarked, er det da kun visionen om at skabe en virkelig forbundsstat, et virkeligt vesteuropæisk samarbejde, der kunne rejse nogen begejstring for hele sagen.

Jeg skal derfor meget indstændigt opfordre tilhængerne til mere åbent, end jeg synes det har været tilfældet hidtil, at erkende, at dette i allerhøjeste grad er et muligt perspektiv ved fællesmarkedet, at vi må se i

øjnene, at det fører til en så vidtgående integration, og jeg mener da også, at det må føre til, at man får noget mere begejstring i debatten. Det ejendommelige er nemlig, at når man taler på tomandshånd med politikere, der går ind for den officielle politik, er de stort set alle enige i, at dette er og bør være perspektivet for fællesmarkedet. Det er derfor beklageligt, at vi ikke kan få dette reelt frem i debatten, men at de fleste officielle udtalelser går på, at vi vil bruge vores indflydelse i EF til at bremse denne politiske udvikling. Rent bortset fra at vi selvfølgelig ikke kan gøre det, synes jeg heller ikke, at det er rimeligt.

Jeg tror, at dette skisma mellem, hvad politikerne fortæller os at fællesmarkedet drejer sig om, og hvad befolkningen mere eller mindre har på fornemmelsen er realiteterne, er en af begrundelserne for, at der hersker en så stor rådvildhed. Folk har simpelt hen på fornemmelsen, at vi ikke får reelt at vide, hvad dette drejer sig om, vi hører bare om en masse mere eller mindre ligegyldige detaljer. Jeg tror ikke, at en sådan konflikt mellem politikere og borgere er det, folkestyret trænger til for øjeblikket.

Jeg ved godt, at ministeren og andre tilhængere vil afvise dette perspektiv eller sige, at det i hvert fald er sådan, at Danmark kan nedlægge veto over for en sådan udvikling. Det er formelt også rigtigt, men det siger sig selv, som også professor Erling Bjøl har fremhævet, at bliver stormagterne i Fællesskabet enige om en videregående politisk udvikling, har Danmark ingen reelle muligheder for at udnytte sin vetoret, og jeg havde da også nær sagt, at det skulle bare mangle, om Danmark kunne stoppe en udvikling, som på denne måde var ønsket af de europæiske stater.

Jeg mener, at hvis man førte fællesmarkedsdiskussion på den måde, at man sagde, at det var det, man ville, så kunne der komme mening i debatten, og så kunne jeg virkelig forstå ideen. Når jeg alligevel selv med den idé for øje er betænkelig, hænger det sammen med den glædelige udvikling, der har været i den verdenspolitiske situation, den afspænding mellem blokkene, som vi er vidne til, og som vi må håbe kan føres videre. Det, jeg frygter, er, at vi ved at etablere det europæiske fællesmarked afløser